

**OPERA, EX RECENSIONE
IMMANUELIS
BEKKERI; ACCEDUNT
INDICES SYLBURGIANI**

Published @ 2017 Trieste Publishing Pty Ltd

ISBN 9780649089253

Opera, ex recensione Immanuelis Bekkeri; accedunt indices Sylburgiani by Aristotle

Except for use in any review, the reproduction or utilisation of this work in whole or in part in any form by any electronic, mechanical or other means, now known or hereafter invented, including xerography, photocopying and recording, or in any information storage or retrieval system, is forbidden without the permission of the publisher, Trieste Publishing Pty Ltd, PO Box 1576 Collingwood, Victoria 3066 Australia.

All rights reserved.

Edited by Trieste Publishing Pty Ltd.
Cover @ 2017

This book is sold subject to the condition that it shall not, by way of trade or otherwise, be lent, re-sold, hired out, or otherwise circulated without the publisher's prior consent in any form or binding or cover other than that in which it is published and without a similar condition including this condition being imposed on the subsequent purchaser.

www.triestepublishing.com

ARISTOTLE

**OPERA, EX RECENSIONE
IMMANUELIS
BEKKERI; ACCEDUNT
INDICES SYLBURGIANI**

~~AV~~

(9)

DEPARTMENTAL
LIBRARY

I

ARISTOTELIS

2221

OPERA

EX RECENSIONE

IMMANUELIS BEKKERI.

ACCEDUNT

INDICES SYLBURGIANI.

TOMUS VI.

OXONII,

E TYPOGRAPHICO ACADEMICO.

MDCCCXXXVII.

130575
13/1/14

ARISTOTELIS

DE COLORIBUS

DE AUDIBILIBUS

PHYSIOGNOMONICA

DE PLANTIS

DE MIRABILIBUS AUSCULTATIONIBUS

MECHANICA

DE LINEIS INSECABILIBUS

VENTORUM SITUS ET NOMINA

DE XENOPHANE ZENONE ET GORGIA

EX RECENSIONE

IMMANUELIS BEKKERI.

OXONI,

E TYPOGRAPHEO ACADEMICO.

MDCCCXXXVII.

INDEX CODICUM.

- E. Parisiensis Regius 1853.
L. Vaticanus 253.
M. Urbinas 37.
N. Vaticanus 258.
P. Vaticanus 1339.
Q. Marcianus 200.
X. Ambrosianus H 50.
B^a. Palatinus Vaticanus 162.
G^a. Marcianus 212.
H^a. Marcianus 214.
I^a. Laurentianus 57 33.
K^a. Marcianus Append. 4 58.
L^a. Marcianus 263.
M^a. Coislirianus 173.
N^a. Marcianus 215.
O^a. Marcianus 216.
P^a. Parisiensis 2069.
Q^a. Urbinas 38.
R^a. Vaticanus 1302.
S^a. Laurentianus 60 19.
T^a. Laurentianus 86 3.
U^a. Ottobonianus 45.
V^a. Urbinas 108.
W^a. Urbinas 44.
Z^a. Laurentianus 87 21.
c. Parisiensis 1861.
i. Parisiensis 2032.
n. Urbinas 39.
p. Coislirianus 323.
q. Urbinas 76.
z. Parisiensis 2277.
Lps. codex Lipsiensis.

ΠΕΡΙ ΧΡΩΜΑΤΩΝ.

ΑΠΛΑ τῶν χρωμάτων ἐστὶν ὅσα τοῖς στοιχείοις συνακο-
 λουθεῖ, οἷον πυρὶ ^α καὶ αἰέρι καὶ ὕδατι καὶ γῆ. Ἄηρ μὲν ^β γὰρ
 καὶ ὕδωρ καθ' ἑαυτὰ τῆ φύσει λευκά, τὸ δὲ πῦρ καὶ ὁ ἥλιος
 ξανθά. Καὶ ἡ γῆ δ' ἐστὶ φύσει λευκή, παρὰ δὲ τὴν βαφὴν
 πολύχρους φαίνεται. Δῆλον δ' ἐπὶ τῆς τέφρας τούτ' ἐστίν· ²
 ἐκκαυθέντος γὰρ τοῦ τὴν βαφὴν πεποιηκότος ὑγροῦ λευκὴ
 γίνεται, οὐ παντελῶς δὲ διὰ τὸ τῷ καπνῷ βεβιάσθαι μέλανι
 ὄντι. Διὸ καὶ ἡ κονία ξανθὴ γίνεται, τοῦ φλογοειδοῦς καὶ
 μέλανος ἐπιχρῳζόντος τὸ ὕδωρ. Τὸ δὲ μέλαν χρῶμα συνα- ³
 κολουθεῖ τοῖς στοιχείοις εἰς ἄλληλα μεταβαλλόντων. Τὰ
 δ' ἄλλα ^ε ἐκ τούτων εὐσύνοπτα τῇ μίξει κεραυννημένων ἀλλή-
 λους γίνεται. Τὸ δὲ σκότος ἐκλείποντος τοῦ φωτός γίνε-
 ται. ^δ Τριχῶς γὰρ τὸ μέλαν ἡμῖν φαίνεται. ^ε Ἡ γὰρ ὅλος ⁴
 τὸ μὴ ὀρώμενόν ἐστι ^ε τῆ φύσει ^ε μέλαν (ἀπάντων γὰρ τῶν
 τοιούτων ἀνακλᾶται τι φῶς ^ε μέλαν), ^η ἢ ἀφ' ὧν μηδὲν ὅλος
^ι φέρεται φῶς πρὸς τὰς ὀψεις· τὸ γὰρ μὴ ὀρώμενον, ὅταν
 ὁ περιέχων τόπος ὀράται, φαντασίαν ποιεῖ μέλανος. Φαί-
 νεται δὲ καὶ τὰ τοιαῦτα ^η ἡμῖν ἅπαντα ^ι μέλανα, ἀφ' ὧν
 ἀραιὸν καὶ ὀλίγον ^μ ἰσχυρῶς ἀνακλᾶται τὸ φῶς. Διὸ καὶ αἱ ⁵
 σκιαὶ φαίνονται μέλαιναί. Ὁμοίως δὲ καὶ τὸ ὕδωρ, ὅταν
^ν τραχιυθῆ, καθάπερ ἡ τῆς θαλάττης φρίκη· διὰ γὰρ τὴν
 τραχύτητα τῆς ἐπιφανείας ὀλίγων τῶν ^ο αὐγῶν προσπιπτου-

Codices E.L.M.P.X.G^a.H^a. et nonnullis locis Q.i.p.

^α καὶ αἰέρι om. pr. G^a. ^β γὰρ] ὄν P.X.p, om. E.M.i. ^ε εὐσύνοπτα
 ἐκ τούτων H^a. ^δ τριχῆ L.i. ^ε τὴν φύσιν G^a. ^ε μέλαν om. i. ^ε μέ-
 λαν om. E.P.H^a. ^η ἢ om. M. ^ι φαίνεται i. ^κ ἅπαντα ἡμῖν L.G^a.H^a.
^ι μέλανα om. pr. G^a. ^μ ἰσχυρῶς om. i. ^ν τραχιυθῆ L. ^ο αὐγῶν] αὐ-
 τῶν P.

σῶν καὶ ^ρ διασπωμένον τοῦ φωτός, τὸ σκιερὸν μέλαν φαί-
νεται. Καὶ τὸ νέφος, ὅταν ἦ πυκνὸν ἰσχυρῶς, διὰ τοῦτο.
6^q Κατὰ τὰ ^ρ αὐτὰ δὲ τοῖτοις καὶ τὸ ὕδωρ καὶ ὁ ἀήρ, ὅταν ^ς ἢ
μὴ παντελῶς ^ι διαδόνον τὸ φῶς. Καὶ γὰρ ταῦτα ^ν εἶναι δοκεῖ
μέλανα, βάθος ἔχοντα, διὰ τὸ παντελῶς ἀραιῶς ἀνακλᾶ-
σθαι τὰς ἀκτίνας· τὰ γὰρ μεταξὺ ^ω μόρια τοῦ φωτός αὐτῶν
7 ἅπαντα ^ς εἶναι δοκεῖ ^ν μέλανα διὰ τὸ σκότος. Ὅτι δὲ τὸ
σκότος οὐ χρῶμα ἀλλὰ στέρησις ἐστὶ φωτός, οὐ χιλεπὸν ἐξ
ἄλλων τε πολλῶν καταμαθεῖν, καὶ μάλιστα ἐκ τοῦ ^ς μηδὲ
8 αἰσθητὸν εἶναι τὸ πηλίκον καὶ ποιόν τι τῷ σχήματι τετύ-
χῃκεν ὄν τὸ σκότος, καθάπερ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὄρατῶν. Τὸ
δὲ φῶς ὅτι πυρὸς ἐστὶ χρῶμα, δηλον ἐκ τοῦ μηδεμίαν ἄλ-
λην ἢ ταύτην ^α ἔχον εὑρίσκεσθαι χροῶν, καὶ διὰ τὸ ^ε μόνον
τοῦτο δι' ἑαυτοῦ ὄρατὸν γίνεσθαι, τὰ ^δ ἄλλα διὰ τοῦτο.
Ἐπισκεπτέον δὲ τοῦτο. Ἐνια γὰρ οὐκ ὄντα πῦρ οὐδὲ πυρὸς
9 εἶδῃ τὴν φύσιν φῶς ποιεῖν φαίνεται. Εἰ μὴ ἄρα τὸ μὲν τοῦ
πυρὸς ^δ χρῶμα φῶς ἐστίν, οὐ μέντοι καὶ τὸ φῶς πυρὸς ἐστὶ
χρῶμα ^ε μόνου, ἀλλ' ἐνδέχεται μὴ μόνῳ μὲν ὑπάρχειν τῷ
πυρὶ τὴν χροῶν ταύτην, εἶναι μέντοι χρῶμα τὸ φῶς αὐτοῦ.
Οὐδενὶ ^ι γοῦν ἄλλῳ τὴν ὄρασιν αὐτοῦ συμβαίνει γίνεσθαι
πλὴν τῷ φωτί, καθάπερ καὶ τὴν τῶν ἄλλων ^ς σιομάτων
10 ἁπάντων τῇ ^η τοῦ σώματος φαντασίᾳ. Τὸ δὲ μέλαν χρῶμα
συμβαίνει γίνεσθαι, ὅταν ^ι ὁ ἀήρ καὶ ^κ τὸ ὕδωρ ὑπὸ τοῦ πυρὸς
διακαυθῇ, διὸ καὶ πάντα τὰ ^λ καίόμενα μελαινεται, καθάπερ
ξύλα καὶ ἄνθρωκες σβεσθέντος τοῦ πυρὸς, καὶ ὁ ἐκ τοῦ κε-
ράμου καπνὸς ἐκκρινομένου τοῦ ἐνυπάρχοντος ἐν τῷ κεράμῳ
11 ὑγροῦ ^μ καὶ καομένου. Διὸ καὶ ^ν τοῦ καπνοῦ γίνεται μελάν-

^ρ διασπωμένον M.P. et pr. E. ^q κατὰ] καὶ E.M.G^a. ^ρ αὐτὰ] τοῖ-
αῦτα M. et pr. E. ^ς ἢ παντελῶς μὴ P, ἢδη παντελῶς M. et pr. E.
^ι διαδόν pr. G^a, διατείνον M. ^ν εἶναι om. X. ^ω μόρια τοῦ] μορίου M.
^ς δοκεῖ εἶναι X.H^a. ^ν μέλαν H^a. ^ς μὴ X.G^a. ^α ἔχον om. E.M.P.X.
^β καὶ om. E.M.P.X. ^ε τοῦτο μόνον L.G^a.H^a. ^δ χρῶμα—ἐστὶ om. P.
^ε μόνον L.X. ^ι ὄν P, γὰρ L.H^a. ^ς ἁπάντων σιομάτων P. ^η τοῦ]
ταῦδε τοῦ X. ^ι ὁ om. M. et pr. E. ^κ τὸ om. M. ^λ καίόμενα X.
^μ καὶ αὐτε καομένου om. X. ^ν τῶν καπνῶν P.p.

τατος ὁ ἀπὸ τῶν πύων καὶ λιπαρῶν, οἶον ἐλαίου⁹ καὶ πίττης καὶ δαδός, διὰ τὸ μάλιστα ταῦτα κάεσθαι καὶ συνέχειαν ποιεῖν. Μέλανα δὲ καὶ ταῦτα γίνεται, δι' ὅσων ρεῖ τὸ ὕδωρ, ὅταν^ρ βρωθέντων⁹ πρῶτον ἀναξηρανθῇ τὸ ὑγρὸν, καθάπερ καὶ τὰ ἐν^τ τοῖς τοίχοις κονιύματα. Ὅμοίως δὲ καὶ¹² οἱ καθ' ὕδατος λίθοι· καὶ γὰρ οὗτοι⁸ βρωθέντες, ὕστερον^τ ἀποξηραίνονται τῷ χρώματι γίνονται μέλανες. Τὰ μὲν οὖν ἀπλᾶ τῶν χρωμάτων ταῦτα καὶ τσοαῦτά ἐστιν.

Τὰ δ' ἄλλα ἐκ τούτων τῇ κράσει^ν καὶ τῷ^ω μᾶλλον καὶ² ἤττον γιγνόμενα πολλὰς καὶ ποικίλας^γ ποιεῖ χρωμάτων φαντασίας. Κατὰ μὲν τὸ μᾶλλον καὶ^z ἤττον, ὥσπερ τὸ φοινικοῦν καὶ τὸ^α ἀλουργές, κατὰ δὲ τὴν κράσιν, ὥσπερ τὸ λευκὸν καὶ τὸ μέλαν, ὅταν μιχθέντα φαιού ποιήσῃ φαντασίαν. Διὸ τὸ μέλαν καὶ σκιερὸν τῷ φωτὶ^β γιγνόμενον φοινικοῦν. Τὸ γὰρ μέλαν μιγνόμενον τῷ^ε τε τοῦ ἡλίου καὶ τῷ² ἀπὸ τοῦ πυρὸς φωτὶ^δ θεωροῦμεν αἰεὶ γιγνόμενον φοινικοῦν, καὶ τὰ μέλανα πυρωθέντα πάντα^ε εἰς χρῶμα^ε μεταβάλλοντα φοινικοῦν· αἶ^{τε} γὰρ^ε καπνώδεις φλόγες καὶ οἱ ἄνθρακες, ὅταν ὄσι διακεκαυμένοι, φαίνονται χρῶμα ἔχοντες φοινικοῦν. Τὸ δ'^h ἀλουργές εὐανθές μὲν γίνεται καὶ λαμπρὸν, ὅταν τῷ³ μετρίῳ^ι λευκῷ καὶ σκιερῷ κραιθῶσιν ἀσθενεῖς αἰ τοῦ ἡλίου αὐγαί. Διὸ καὶ περὶ ἀνατολῆς καὶ δύσεως ὁ αἴρ^κ πορφυροειδῆς ἔστιν ὅτε φαίνεται, περὶ ἀνατολὴν καὶ δύσιν ὄντος τοῦ ἡλίου ἀσθενεῖς γὰρ οὔσαι τότε μάλιστα πρὸς σκιερὸν ὄντα τὸν αἶρα προσβάλλουσιν. Φαίνεται δὲ καὶ ἡ¹ θάλαττα⁴ μ^m πορφυροειδῆς, ὅταν τὰ κύματα μετεωριζόμενα κατὰ τὴν ἔγκλισιν σκιασθῇ^π πρὸς γὰρ τὸν^α ταύτης κλισμὸν ἀσθενεῖς

⁹ καὶ post ἐλαίου om. P. ^ρ βρωθέντων X, κρωθέντων L, βρωθέντα E.M.G^a.H^a. ⁹ πρότερον X. ^τ τοῖς om. L.G^a. ⁸ βρωθέντες X, κρωθέντες L. ^τ ἀποξηραίνοντες γίνονται τῷ χρώματι L.G^a.H^a. ^ν καὶ τὸ L, κατὰ τὸ P. ^ω μᾶλλον] μᾶλλον τε E.M.P.X. ^γ ἤττον] τῷ ἤττον L.G^a.H^a. ^ε χρωμάτων ποιεῖ E.P. ^z ἤττον] τὸ ἤττον E.L.P.G^a.H^a. ^α ἀλουργόν L. ^β μιγνόμενον M. ^ε τε] τε ἀπὸ L.G^a.H^a. ^δ θεωροῦμενον H^a. ^ε εἰς] εἰς M. ^ε φοινικοῦν μετ. P. ^κ καπνώδεις G^a, et pr. H^a. ^h ἀλουργόν G^a. ^ι λευκῷ] λαμπρῷ X. ^κ πορφυροειδῆς L. ¹ θάλασσα P. ^m πυροειδῆς E. ^α ταύτης om. X.

° αἱ τοῦ ἡλίου ἀγχαὶ προσβάλλουσαι ποιούσι φαίνεσθαι τὸ
 χρῶμα ἀλουργές. °Ο καὶ ἐπὶ τῶν πτερωμάτων θεωρεῖται
 γιγνόμενον ἐντεινόμενα γὰρ ° πῶς πρὸς τὸ φῶς ἀλουργές
 5 ἔχει τὸ χρῶμα. Ἐλάττονος δὲ τοῦ φωτὸς προσβάλλοντος
 ζοφερόν, ὃ καλοῦσιν ὄρφνιον· πολὺ δὲ καὶ τῷ πρώτῳ μέλανι
 κραθὲν ° φοινικοῦν. Εὐανθές δ' ° ὄν καὶ στίλβον εἰς τὸ φλο-
 γοειδές ° χρῶμα μεταβάλλει. Κατὰ γὰρ τὴν πρὸς ἄλληλα
 κρᾶσιν οὕτως ληπτέον, ἐξ ὑποκειμένου τεθεωρημένου χρώ-
 6 μοιτος ποιούντας τὴν μίξιν, ἀλλὰ μὴ πάντων ὁμοίαν γένεσιν
 ποιούντας. ° Ἔστι γὰρ ° τῶν ° χρωμάτων οὐχ ° ἀπλᾶ μὲν,
 λόγον δ' ἔχει πρὸς τινα ° τὸν αὐτὸν τῶν συνθέτων ὄνπερ ° τὰ
 ἀπλᾶ πρὸς ἑαυτά, διὰ τὸ τὰ ἀπλᾶ πρὸς μίξιν ἐνός ἔχειν,
 καὶ μὴ εὐσημον ° ἐν τῷ παντί, καὶ προστεθεωρημένον κατα-
 7 σκευάζειν ὁμοίως. Τὴν γὰρ τοῦ ἀλουργοῦ ἢ ° φοινικοῦ
 κρᾶσιν λέγοντας ἀνάγκη ὁμοίως ° τοῖς ° ἐκ τούτων μιγνυμέ-
 νοις καὶ ποιούσιν ἄλλην χροάν τὴν γένεσιν ° διηγεῖσθαι, καὶ
 8 μὴ ὁμοίαν ἔμφασιν ποιεῖν. Διόπερ ἐκ τοῦ προκατεσκευα-
 σμένου ληπτέον καὶ θεωρητέον τὴν κρᾶσιν, οἷον ὅτι τὸ οἰνω-
 πὸν χρῶμα γίνεται, ὅταν ἀκράτῳ τῷ μέλανι καὶ στίλβοντι
 κραιθῶσιν ἀγχαὶ ἡεροειδεῖς, ὅσπερ καὶ αἱ τῶν βοτρίων ῥάγες·
 καὶ γὰρ τούτων οἰνωπὸν φαίνεται τὸ χρῶμα ἐν τῷ πεπαί-
 9 νεσθαι· ° μελαινομένων γὰρ τὸ φοινικοῦν εἰς ° τὸ ἀλουργές
 μεταβάλλει. Κατὰ δὲ τὸν ὑποδειγμένον τρόπον θεωρη-
 τέον πάσας ° τὰς ° τῶν χρωμάτων διαφοράς, ἐκ κινήσεως
 τὴν ὁμοιότητα λαμβάνοντας ° κατ' αὐτὸ τὸ φαινόμενον, τὴν
 ἐν ἐκάστῳ μίξιν ὁμοιούντας καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ μέρος ἐν γε-
 νέσει τινὶ καὶ κρᾶσει ποιούντων φαντασίαν, ° καὶ πίστιν

° ἢ τοῦ ἡλίου ἀγχαὶ X. ° πῶς om. M. ° φοινικοῦν E.X. ° ὄν post
 στίλβον G^a, H^a, utrobique L. ° χρῶμα om. G^a, H^a. ° τῶν om.
 P.X. ° χρωμάτων εἶδη οὐχ X. ° ἀπλῶς L. et pr. G^a. ° τῶν αὐτῶν M.
 ° τὰ ἀπλᾶ πρὸς] τὰ ἀπλᾶ πῶς L.P.Q.G^a, H^a, p. et corr. E, ἀπλᾶ πῶς X,
 πλάτος M. i. et pr. E. ° καὶ προστεθεωρημένον ἐν τῷ παντί X. ° φοι-
 10 κοῦ L.P.X.G^a, H^a. ° τοῖς] καὶ τοῖς P. ° ἐκ om. E.M. ° διηγουμέ-
 11 ρου E.M. i., λέγειν γίνεσθαι P.X. p. ° μελαινομένων G^a. ° τὸ post εἰς
 om. M. ° τὰς om. P. ° διαφορὰς τῶν χρωμάτων G^a. ° καθ' αὐτὸ
 L.G^a, H^a. ° καὶ τὴν πίστιν X.